

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 6. octobar 2017. godine
Ref.br.: RK1135/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI44/17

Podnosilac

T. P. P. „Theranda – Projekt“

**Ocena ustavnosti
rešenja A. br. 503/2006 ATK
Nezavisnog odbora za reviziju
od 17. septembra 2013. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo Trgovinsko-proizvodno preduzeće „Theranda – Projekt“ iz Prizrena (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) koje zastupa advokat Ymer Kubati, na osnovu ovlašćenja izdatog od strane direktora podnosioca.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje Nezavisnog odbora za reviziju u ponovnom postupku A. br. 503/2006 ATK od 17. septembra 2013. godine, kojim je odbijena, kao neosnovana, žalba podnosioca zahteva i potvrđena odluka Odeljenja za žalbe br. 292/2006 od 04. avgusta 2006. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim je navodno povređen broj zakonskih normi koje nisu povezane sa ustavnim povredama.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 21 (4) i 113 (7) Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 13. aprila 2017. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 18. aprila 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Bekim Sejdiu i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Dana 26. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i zahtevao da popuni formular zahteva i dostavi punomoćje.
8. Dana 20. juna 2017. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu punomoćje i popunjen formular zahteva.
9. Dana 07. septembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 28. marta 2006. godine, Poreska administracija Kosova je (u daljem tekstu: PAK) izvršila kontrolu poreskog poslovanja podnosioca i izdala obaveštenje o reviziji i naknadnoj proceni, prema kojem je podnosilac zadužen poreskim opterećenjem u određenom iznosu.
11. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Odeljenju za žalbe PAK protiv obaveštenja o reviziji i naknadnoj proceni.
12. Dana 04. avgusta 2006. godine, Odeljenje za žalbe PAK je (odlukom br. 292/2006) odbilo žalbu kao neosnovanu.

13. Podnosilac zahteva je izjavio žalbu Nezavisnom odboru za revizije (u daljem tekstu: NOR) protiv odluke Odeljenja za žalbe PAK.
14. Dana 16. oktobra 2006. godine, NOR je (rešenjem 503/2006) odbio žalbu podnosioca i potvrdio odluku Odeljenja za žalbe PAK.
15. Dana 20. novembra 2006. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Vrhovnom sudu protiv rešenja NOR-a.
16. Dana 13. novembra 2008. godine, Vrhovni sud je (presudom A. br. 3284/2006) prihvatio tužbu podnosioca i predmet je vratio NOR-u na ponovno odlučivanje.
17. Dana 17. septembra 2013. godine, delujući prema preporukama Vrhovnog suda, NOR je (rešenjem A. br. 503/2006 ATK) odlučio da odbije, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdi odluku Odeljenja za žalbe PAK.
18. U navedenom rešenju NOR-a, u pouci o pravnom leku je navedeno da podnosilac zahteva „*protiv ovog rešenja ima pravo žalbe u Apelacionom sudu Kosova u roku od 60 dana od dana prijema.*“
19. Dana 08. maja 2014 godine, podnosilac je Osnovnom sudu u Prizrenu podneo predlog za izvršenje presude A. br. 3284/2006 Vrhovnog suda Kosova.
20. Dana 19. februara 2015. godine, Osnovni sud u Prizrenu je (rešenjem CP. br. 1070/14) odbio, kao neosnovan, predlog za izvršenje ističući da presuda na koju se podnosilac poziva „*ne predstavlja izvršni dokument.*“
21. Neutvrđenog datuma, podnosilac je Osnovnom sudu u Prizrenu podneo drugi predlog za izvršenje presude (A. br. 3284/2006) Vrhovnog suda.
22. Dana 14. juna 2016. godine, Osnovni sud je (rešenjem E. br. 2664/09) odbio, kao neosnovan, predlog za izvršenje obrazlažući da „*... ova presuda ne predstavlja izvršni naslov u ovom izvršnom postupku jer se u ovoj presudi nalaze da se predmet vrati u ponovljeni postupak radi odlučivanja.*“
23. Dana 05. aprila 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo Osnovnom sudu u Prištini upravnu tužbu protiv ATK radi poništenja odluke NOR-a A. br. 503/2006-ATK od 17. septembra 2013. godine.
24. Dana 11. aprila 2017. godine, Osnovni sud u Prištini se (rešenjem A. br. 627/17) oglasio stvarno nenadležnim za rešavanje te pravne stvari i odlučio je da predmet prosledi Odeljenju za upravne sporove Apelacionog suda kao nadležnom sudu za rešavanje stvari.

Navodi podnosioca

25. Podnosilac tvrdi povredu većeg broja članova Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima, Zakona br. 02/L-28 o upravnom postupku i Uredbe br. 2002/3 o porezu na dobit na Kosovu.

26. Međutim, podnosilac zahteva ne navodi nijednu povredu svojih ustavnih prava i relevantnih ustavnih odredaba.
27. Pored toga, podnosilac tvrdi da NOR (rešenjem br. 503/2006 od 17. septembra 2013. godine) nije izvršio presudu (A. br. 3284/2006) Vrhovnog suda.
28. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda „poništenje rešenje Nezavisnog odbora za reviziju – Priština A. br. 503/2006 ATK, od 17.09.2013. godine“ i da se PAK „obaveže da donosi odluku o povraćaju viška plaćenog poreza“.

Prihvatljivost zahteva

29. Sud ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom, dalje propisane Zakonom i predviđene Poslovníkom.
30. S tim u vezi, Sud se poziva i na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:
 1. *Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
[...]
 7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*
31. Pored toga, Sud se poziva i na stav 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:
 4. *Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.*
32. Sud se, u nastavku, poziva na stav 2, člana 47. [Individualni zahtevi] Zakona, koji propisuje da:
 - Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.*
33. Sud uzima u obzir stav (1) (b) pravila 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovníka, koje predviđa:
 - "Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke".*
34. Sud smatra da podnosilac zahteva nije ispunio uslove prihvatljivosti propisane u Ustavu, dalje predviđene u Zakonu i utvrđene u Poslovníku.
35. Zapravo, Sud podseća da je u rešenju NOR-a (A. br. 503/2006) navedeno da podnosilac zahteva „protiv ovog rešenja ima pravo žalbe u Apelacionom sudu Kosova u roku od 60 dana od dana prijema“.

36. Sud primećuje da podnosilac zahteva nije dokazao da je uložio žalbu Apelacionom sudu na rešenje NOR-a, iako se na to rešenje mogla uložiti žalba u skladu sa zakonom na snazi i smernicom o pravu na žalbu datoj u samom rešenju.
37. Sud, dalje, podseća da je podnosilac uložio žalbu Osnovnom sudu u Prištini, koji je (rešenjem A. br. 627/17) oglasio sebe nenadležnim i prosledio slučaj Apelacionom sudu kao nadležnom sudu.
38. Na kraju, Sud zaključuje da je postupak po žalbi pred Apelacionim sudom još uvek u toku i da podnosilac nije pružio dokaze da je Apelacioni sud doneo odluku po žalbi podnosioca.
39. Sud smatra da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema važećim zakonom na Kosovu. U stvari, princip subsidijarnosti zahteva da podnosilac iscrpi sve pravne mogućnosti u redovnom, upravnom i sudskom postupku kako bi se sprečila povreda Ustava ili ako je do toga došlo, da se takva povreda ispravi. (Vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI07/09, *Demë i Besnik Kurbogaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. maja 2010. godine, stavovi 18, 28 i 29).
40. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da omogućí redovnim sudovima mogućnost da isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povreda ustavnih prava (vidi: slučaj Ustavnog suda KI41/09 *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. januara 2010. godine, i vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLjP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94 od 28. jula 1999. godine).
41. U tom smislu, Sud podseća da pravilo o iscrpljenju pravnih sredstava iz člana 113 (7) Ustava, člana 47. Zakona i pravila 36 (1) (b) Poslovnika obavezuje one koji žele da svoj predmet prestave pred Sudom da moraju prvo da iskoriste delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju po zakonu protiv odluka javnih organa kojima su povredila njihova ustavna prava.
42. Sud naglašava da se pravilo temelji na pretpostavci koja je izražena u članu 32. Ustava i članu 13. EKLjP da u domaćem zakonodavstvu postoje delotvorna sredstva da se iskoriste pred redovnim sudovima u odnosu na navodnu povredu, bez obzira na to jesu li odredbe EKLjP preuzete u nacionalno pravo ili nisu (vidi: *inter alia*, slučaj ESLjP *Aksoy protiv Turske*, presuda od 18. decembra 1996. godine, stav 51).
43. Sud podseća da je mehanizam zaštite uspostavljen ustavnim sistemom subsidijaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojima se štite ljudska prava (vidi: slučaj ESLjP, *Handyside protiv Velike Britanije*, presuda od 7. decembra 1976. godine, stav 48).
44. U ovim okolnostima, Sud primećuje da su postupci u toku pred Apelacionim sudom i da još uvek nije doneta konačna odluka u slučaju podnosioca zahteva.

45. Dakle, Sud smatra da je zahtev podnosioca preuranjen, jer pravna sredstva pred redovnim sudovima još uvek nisu iscrpljena.
46. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev neprihvatljiv u skladu sa članovima 113 (1) i (7) Ustava, članom 47 (2) Zakona i pravilom 36 (1) (b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113 (1) i (7) Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 36 (1) (b) i 56 Poslovnika, na sednici održanoj 07. septembra 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi